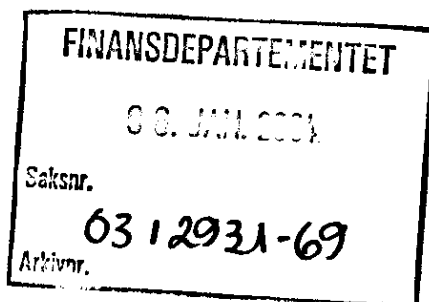

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Oslo, 15. desember 2003

Deres ref:
03/231 FM EDK

Vår ref:
TMB/DOK-2003-

HØRING – NOU 2003:23 EVALUERING AV REGNSKAPSLOVEN

Det vises til departementets høringsbrev av 17. september 2003. HSH har fått utsatt frist til å inngi høringstilsvaret til 15. desember 2003.

1. Generelle merknader

HSH støtter i hovedsak utvalgets forslag. For øvrig vises til våre innspill og merknader i forbindelse med at vi har vært representert i utvalget. Under arbeidet i utvalget har HSH spesielt vært opptatt av at små foretak skal få så mange forenklinger som mulig samtidig som disse foretakene ikke må miste muligheten til å velge et mer komplisert regnskapsregime dersom de skulle ønske det. Videre har vi vært opptatt av at norske foretak ikke bør underlegges mer byrdefulle regler enn foretak av tilsvarende størrelser ellers i Europa, og at reglene i størst mulig grad bør harmoniseres med internasjonale regler. Vi har også vært opptatt av de spesielle problemer foreninger uten økonomisk formål står overfor.

2. Norsk regnskapsregulering

Etter utvalgets forslag bør loven følge de regnskapsmessige hovedprinsipper og tilpasses IAS/IFRS innen rammen av regnskapsdirektivene. HSH støtter at regnskapsloven fortsatt bør være en rammelov som kan suppleres med forskrifter og standarder.

HSH viser spesielt til viktigheten av at regnskapslovens system med forenklinger for de små foretakene videreføres ved utformingen av norske regnskapsstandarder. Videre er det viktig at regnskapsløsninger vurderes ut fra kostnad / nytteverdivurderinger.

3. Gjennomføring av EØS-regler som svarer til forordning nr. 1606/2002/EF om anvendelse av internasjonale regnskapsprinsipper (IAS-forordningen)

HSH støtter flertallets forslag om å tillate bruk av IAS/IFRS i konsernregnskapet. HSH mener at selskapsregnskaper for andre selskaper enn de børsnoterte ikke bør tillates avlagt etter IAS /IFRS.

For øvrig vises det til mindretallsinnstillingen fra medlemmet Voldnes når det gjelder utredningens kap. 2 jfr. pkt. 2.5.2.4. Voldnes mener at alle konsernregnskaper skal avlegges etter IAS/IFRS. Dette vil HSH advare sterkt i mot. Det vises til at også EU- forordningen kun er pliktig for børsnoterte selskapers konsernregnskap. Konsernregnskap avlagt på denne måten vil være kostbart for de regnskapspliktige, men kostnaden vil være omtrent den samme for alle konserner. Det betyr at desto mindre konsernet er, desto større kostnader er det forbundet med å avgi konsernregnskap fullt ut etter IAS/ IFRS. Det er forskjell på at et konsern selv ønsker å påta seg ekstrakostnader ved å avlegge det konsoliderte regnskapet etter IAS-forordningen, noe annet er å pålegge dem denne ekstrabyrden. En slik ordning vil også stride mot forenklingstankegangen for SMB- foretakene.

4. Kontroll med finansiell rapportering – innføring av en håndhevingsordning

HSH støtter flertallets løsning som går ut på at Kredittilsynet gis det overordnede, administrative ansvaret, men at det er Oslo Børs ASA som skal stå for den faktiske gjennomføringen av finansieringskontrollen. En delegasjon av kontrolloppgaven til børsen vil innebære en videreføring og en utvidelse av dagens system. Børsens nærhet til markedet gjør at de lett vil kunne fange opp feil og brudd på regnskapsstandardene og håndtere situasjonen raskt og effektivt. HSH ser det også som en fordel at børsen har et sterkt regnskapsmessig miljø, hvilket de for øvrig er avhengig av for å følge opp den alminnelige opplysningsplikt.

HSH mener også at børsen har tilstrekkelig uavhengighet til markedet. Videre støtter HSH at det etableres et uavhengig IFSR- ekspertorgan.

6. Regnskapsplikt

HSH støtter at begrepet årsverk innføres som vilkår for terskelverdier, både som grense for når regnskapsplikten inntreffer, og ved vurderingen av om et foretak kan benytte forenklingsreglene for små foretak. HSH oppfatter utvalgflertallets forslag om å endre lovteksten fra begrepet "antall ansatte" til begrepet "årsverk" kun som en presisering av gjeldene rett. Begrepet "årsverk" er også bedre i samsvar med begrepet "gjennomsnittlig antall ansatte i løpet av året" som benyttes i EU – direktivene. Selv om dagens praktisering av begrepet "ansatte" er begrenset til grenseverdiene for små foretak, bør hensynet til en ensartet begrepsbruk føre til at "årsverk" også må benyttes som begrep for de øvrige terskelverdier i loven.

HSH ser det også som viktig at det foretas en økning av beløpsgrensen for små foretak allerede nå, og at alle terskelverdiene som finnes i loven senere verdijusteres hvert femte år. Det er også lagt opp til en slik verdijustering i EU – direktivene. Dette vil føre til at en får dynamiske grenser, som er i samsvar med utviklingen ellers i Europa.

7. Alminnelige bestemmelser regnskapsloven

HSH støtter flertallet i at det gis en hjemmel til å avvike at årsregnskapet og årsberetningen skal være på norsk. Dette er også best i samsvar med forslaget til nytt "transparensy"- direktiv.

8. Differensiering av regnskapsplikt (grenseverdier for små foretak mv.)

HSH støtter utvalgets forslag om å oppregulere de beløpsmessige definisjonene for små foretak. Likeledes støtter HSH forslaget om å endre lovteksten fra begrepet "antall ansatte" til begrepet "årsverk".

Dagens regelverk har bestemmelser som sier at dersom et konsern, sett under ett, faller inn under terskelverdien for små foretak, kan det unnlate å utarbeide konsernregnskap. Konsernet vil da i stedet få visse utvidede notekrav. Det vises til at et mindretall bestående av medlemmet Voldnes ønsker å innføre konsernregnskapsplikt for **alle** konsern uansett størrelse, med andre ord også for de små foretakene. Dette er etter HSH oppfatning svært uheldig. Da kan man risikere at forholdsvis små selskaper unnlater å organisere seg som konsern, bare for å slippe unna konsernregnskapsplikten, og kanskje selv om en enkel konserndannelse hadde vært forretningsmessig nyttig. Videre kan det føre til at man velger å etablere konsernet i andre EØS-land i stedet for Norge. En slik løsning kan derfor i verste fall bety "utflagging" og /eller oppbremsing av nyskapingen i næringslivet i Norge.

9. Regnskapsregler for små foretak (forenklinger)

Det er viktig at byrdene for de små foretakene med å avlegge regnskap veies opp mot kost/ nyttevurderinger og at de ikke pålegges unødvendig ressursbruk. Særlig gjelder dette bestemmelsene om ikke finansiell informasjon i årsberetningen.

HSH støtter utvalgets flertall om at ikke finansiell informasjon begrenses til tilfeller hvor slik informasjon er nødvendig for å forstå foretakets utvikling, finansielle stilling, resultat og risiko. I forhold til små foretak støtter vi at det bør nevnes eksplisitt hvilke av bestemmelsene i § 3-3 som skal gjelde.

Videre vises det til særmerknad i utredningens pkt. 7.5.11 om lovens redaksjonelle utforming som støttes av HSH.

9.4 Forenklete krav til årsberetningen

Når det gjelder små foretak bør det fremgå av bestemmelsen hvilke opplysninger som gjelder spesielt for disse foretakene. Gjeldene § 3-3, 9. ledd sier at små foretak kan unnlate å gi opplysninger som er nevnt i sjette til åttende ledd. På denne måten kan man risikere at enkelte lovutvalg/ interesseorganisasjoner som ønsker å få programfestet sine kjernesaker i årsberetningen ikke tar med i vurderingen sontringen mellom små og øvrige foretak. Det betyr igjen at små foretak risikerer å få mer byrdefull opplysningsplikt, i det ofte vil være vanskeligere for dem å fremskaffe slike opplysninger enn for andre. De kan også risikere å bli pålagt slike opplysninger, til tross for at man egentlig mente at dette burde gjelde visse grupper regnskapspliktige, for eksempel kun børsnoterte selskap. Det bør derfor være en bedre løsning at man snur ordlyden, slik at man eksplisitt ramser opp hvilke ledd som gjelder for små foretak. Da "tvinges" forlagsstilleren til å måtte begrunne nærmere hvorfor små foretak skal pålegges nye byrder. Flertallets forslag er utformet i tråd med dette.

10. Regnskapsregler for regnskapspliktige uten økonomisk formål

I kapittel 8 tas opp særskilt utfordringer som ikke – økonomiske organisasjoner kan stå overfor. Her er det flere forhold som bla. Den norske revisorforening (DNR) tidligere har tatt opp med Finansdepartementet uten at det har medført noen forskriftsbestemmelser slik som lovens § 10- 3 gir adgang til. HSH har i samarbeide med flere andre organisasjoner, deriblant NHO støttet disse forslagene til endringer. HSH vil påpeke viktigheten av at man setter særskilt fokus på problemstillingene som gjelder denne gruppen regnskapspliktige og at det utarbeides en egen regnskapsstandard for regnskapspliktige uten økonomisk formål.

12. Grunnleggende regnskapsprinsipper

HSH støtter utvalgets forslag om at de grunnleggende regnskapsprinsipper skal fremgå av regnskapsloven. HSH støtter også utvalgets forslag om at det kommer inn et rettviseende bilde i § 4-6 for å sikre implementeringen av det internasjonale kravet om "true and fair view".

14. Vurdering av finansielle instrumenter og varederivater

HSH støtter utvalgets forslag om å utvide bruken av virkelig verdi både i konsernregnskapet og i selskapsregnskapet for å tilpasse norske regler til de internasjonale standarder. Det forutsettes da at virkelig verdi kan måles pålitelig, hvilket også følger av utvalgets forslag.

15. Vurdering til virkelig verdi av ikke-finansielle eiendeler

Når det gjelder vurderingen av investeringseiendommer og biologiske eiendeler støtter vi utvalget om at det bør tillates vurdert til virkelig verdi. Likeledes mener vi at små foretak fortsatt bør ha adgang til å vurdere finansielle eiendeler etter generelle vurderingsregler.

23. Noteopplysninger

På regnskapsområdet foreligger det en del internasjonale forpliktelser som setter begrensninger for hvilke forenklinger som kan gjennomføres for små foretak. På dette området er HSH opptatt av at man imidlertid går så langt som det er mulig i forhold til minimumsløsningen slik at belastningen for bedriftene blir minst mulig. HSH mener at forslaget til noteforenklinger er forsvarlig ut fra brukerens informasjonsbehov og er godt avveid i forhold til kost /nyttevurderinger.

24. Årsberetning

24.1 Opplysninger om finansielle forhold

HSH er enig i forslaget til opplysninger om finansielle forhold og at formålbestemmelsens konsekvenser ikke bør omfatte små foretak.(–da deres krav vil fremgå av § 3-3, 2. ledd 2. pkt.)

24.2 Opplysninger om ikke-finansielle forhold

HSH mener at det ikke bør være en tilleggsrapportering der man skal opplyse om andre forhold

enn finansielle forhold. Utvalgets flertall mente at det ikke var nødvendig å gi slike opplysninger, med mindre det har betydning for foretakets finansielle stiling, risiko og resultat. Samfunnsinformasjon utover dette bør ikke kreves i årsberetningen. Dersom slik informasjon skal kreves som tilleggsrapportering bør det i alle fall gjøres unntak for små foretak.

Et eventuelt krav om slik tilleggsrapportering vil da fort kunne bli utvidet i forhold til dagens krav ved at diverse interesseorganisasjoner krever at det skal opplyses om ytterligere forhold enn det man kreve i dag. HSH mener man vil være bedre tjent med å beholde dagens ordning med å innta slike opplysninger i årsberetningen. Dette er en ordning foretakene er vant til.

Man kan stille spørsmål om hvem som eventuelt skulle utarbeide og skrive under en på en slik tilleggsrapportering. Det har betydning for om det foreligger et eventuelt ansvarsforhold, dersom det konstateres at et foretak har misligholdt sin plikt til å avgi slik tilleggsrapportering. Videre kan man da stille spørsmål om denne tilleggsrapporteringen hører med til det som kalles årsregnskapet m.v., og at også denne tilleggsrapporteringen dermed skal sendes inn til regnskapsregisteret hvert år, og hvis så er tilfelle, hva skjer dersom man sender inn årsregnskapet og årsberetningen, men ikke tilleggsrapporteringen vedrørende forhold av ikke- finansiell informasjon? Risikerer man da et forsinkelsesgebyr, anmerkning i registeret og i verste tilfelle tvangsavvikling? Alle de nevnte forhold gjør at dersom samfunnsinformasjon skal kreves utenom årsberetningen bør det i alle fall gjøres unntak for små foretak.

25. Opplysninger om lønn og annen godtgjørelse til ledende personer

HSH finner ikke å kunne støtte dette forslaget. I den forbindelse vises det til vårt høringssvar til Justisdepartementets høring om selskapsrettslig regulering når det gjelder fastsettelse av lederlønn i allmennaksjeselskaper og aksjeselskaper.

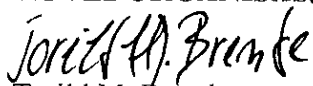
27. Utvikling av god regnskapsskikk, fastsetting av regnskapsstandarder i Norge og organisering av standardsettende organ

Når det gjelder standardsettende organ er det etter HSHs syn viktig at dette er bredest mulig sammensatt både i faggruppen og i de styrende organer. Organet bør også ha en viss offentlig forankring / deltakelse.

Utover dette viser vi til våre kommentarer og innspill som er gitt i forbindelse med vår deltakelse som medlem av utvalget som har utarbeidet NOU- en.

Vennlig hilsen

**HANDELS- OG SERVICENÆRINGENS
HOVEDORGANISASJON**

Torild M. Brende

Direktør

Næringsjuridisk seksjon